

بیرانامه‌ی هەردوو کۆری زانستی فێرکردنی زمانی کوردی له کوردستانی ئێران و، کۆری زانیاری کوردستانی عێراق، ههولێر

به‌ناوی خۆی مه‌زن

له‌مه‌ودای سێ کۆبوونه‌وی ته‌سه‌ل و به‌هێز و پێزی نه‌ندامانی هه‌ردوو کۆری زانستی فێرکردنی زمانی کوردی له کوردستانی ئێران و کۆری زانیاری کوردستانی عێراق له‌هه‌ولێر، پایته‌ختی فه‌رمانه‌وه‌ایی هه‌رێمی کوردستان، له‌ سه‌ر ئهم خالانه‌ی خواره‌وه‌ و تووێژکرا:

١- چاره‌سه‌رکردنی ئهو گیروگرفتانه‌ی له‌ رێنوسی زمانی کوردیدا ماوه‌، په‌سندکردنی خالبه‌ندییه‌کی ستانداردی زانستیانه‌.

٢- به‌ره‌م هێنانی رێزمانیکی گشتی به‌ ده‌یه‌ر چاوگرتنی هه‌ر پێنج زاری کوردی.

٣- دانانی فه‌ره‌ه‌نگیکی کوردی- کوردی به‌پێی نوێترین شێوازی ئه‌و پڕۆی فه‌ره‌ه‌نگدانان له‌ جیهاندا.

٤- دانان و داڕشتنی زاواوه‌ی پێویست له‌ هه‌موو بواریکی

زانستی و فه‌لسه‌فی وه‌ونه‌ریدا له‌ سه‌ر کڕو ته‌ونی زمانی کوردی بۆ خه‌مڵاندن و گه‌شه‌پێدانی له‌ ئاستی زمانه‌ پێشکه‌وتوو هه‌کاندا.

٥- ته‌لاش و چالاکیی بێ پسانه‌وه‌ بۆ گه‌یشتن به‌ زمانی ستانداردی کورد و هه‌ک پێداویستییه‌کی نه‌ته‌وه‌یی.

٦- زیندووکردنه‌وه‌ و پاراستنی بنه‌ماو ماکه‌کانی زمانی کوردی به‌هه‌ر پێنج زاوه‌که‌یه‌وه‌ له‌ رووی زمانناسییه‌وه‌.

٧- کۆکردنه‌وه‌ی که‌له‌ پووری زاوه‌کی و نفیساری زمانی کوردی هه‌موو ناوچه‌کانی کوردستان به‌ هه‌ر زاواوه‌، شێوه‌ ئاخاوتنییه‌که‌وه‌ که‌ هه‌یانه‌.

له‌ کۆتایی به‌رنامه‌ی پێشنيازکراو و دانیه‌شتنه‌کاندا بێرنامه‌ی خواره‌وه‌ په‌سند کرا:

١- هه‌ردوو کـۆرـی له‌ لێکۆلینه‌وه‌ی رێنوس، زمانناسی، مێژووی زمان، به‌راوردکاری شێوه‌ زار ناسی، زاواوه‌ناسی و هه‌ر ته‌لاشیکی

دیکه‌و خه‌مڵاندنی زمانی کوردی، به‌رپرس ده‌بن.

٢- هه‌ردوو کـ له‌ کـاری فه‌ره‌ه‌نگداناندا سوود له‌ ته‌زموونی یه‌کدی وه‌رده‌گرن.

٣- هه‌ردوو کـ بـواری که‌له‌ پوور خـرـکـردنه‌وه‌دا، چ زاوه‌کی و چ نفیساری، سوود له‌ به‌ره‌می کارو چالاکی یه‌کدی وه‌رده‌گرن.

٤- له‌ زاواوه‌ داڕشتن و وشه‌پێداناندا له‌ هه‌موو زاوه‌ ده‌وله‌مه‌ندو جو‌زواج‌زه‌کانی زمانی کوردی که‌لک وه‌رده‌گرن و، ئه‌رکه‌کانی ئهم به‌ستییه‌ به‌ هاوکاری راده‌په‌رێن.

٥- له‌ بواری کۆکردنه‌وه‌و بلاکۆکردنه‌وه‌و ئه‌رشیف کردنی ده‌ست نووس و به‌لگه‌نامه‌ی سه‌ر به‌ زمان، ئه‌ده‌بیات، مێژوو.. هتد له‌ ته‌زموونی یه‌کدی که‌لک وه‌رده‌گرن.

٦- ده‌گه‌ل سه‌ر له‌ به‌ری ده‌زگا زانستی و رۆشنیارییه‌کانی هه‌نده‌راندا به‌ مه‌به‌ستی گه‌یشتن به‌و سه‌رچاوانه‌ که‌ کۆکراونه‌ته‌وه‌، به‌تایبته‌تی له‌ به‌شی رۆژهه‌لاتناسیدا هاوکاری هه‌راو ده‌کری.

٧- بایه‌خی گه‌وره‌ به‌ وه‌رگیرانی شاکاره‌ ئه‌ده‌بی و هونه‌ری و ده‌قه‌ فه‌لسه‌فی و زانستییه‌کان ده‌درێن.

٨- هه‌ولدان بۆ چاوپێکه‌وتن و دیداری زۆرتر له‌ هه‌ر لایه‌ک بۆ ئالوگۆری هه‌راوتری بیروپراو راپه‌راندنی چالاکییه‌کان.